

Slon je dobar, ali nije bedast

Kazališta čiji se repertoar temelji na predstavama za djecu imaju dvojaku ulogu (što je ujedno problem), a to je da djecu uvede u svijet mašte ne izbjegavajući niti široko područje neugodnih tema i da pokušaju preživjeti (grubo rečeno, biti komercijalna). Za postizanje potonjeg može se repertoar nakrcati površnim veselim izvedbama u kojima se uglavnom „talambasa“ i svi su sretni: djeca plješću u ritmu jednostavnih glazbenih dionica, tete iz vrtića i učiteljice su „obavile“ svoje zadaće, a glumci su zaradili plaću. Međutim, netko sa strane ipak mrmlija jer je (ipak) svina jasno da je to pogrešan put... Zato me raduje dolaziti u jedno od „osviještenih“ zagrebačkih kazališta za djecu, **Gradsko kazalište „Žar ptica“** jer na svojoj pozornici nastoje postaviti predstave presudne za dječje odrastanje, a pri tome ne odustaje ni od lektire, pa je na tom tragu i njihova najnovija predstava ***Stanari u slonu*** **Dubravka Horvatića** u adaptaciji (možda malo previše radikalnoj) **Ivane Vuković** koja je i autorica stihova za songove (autor glazbe **Stanislav Kovačić**) i režiji **Hrvoja Korbara** (7.10.2025.).

Zbirka kratkih priča i pjesmica dobila je ime *Stanari u slonu* prema jednoj od priča u kojoj autor prikazuje dobrodušnog slona koji dozvoljava ljudima da se usele u njega, ali kada se useljnjima prevrši mjera (mnogi nisu ni pitali smiju li se useliti) koja više ne omogućuje normalan život (pretjerana galama i poremećaj slonove stabilnosti), slon odlučuje otići i sve ih natjera da se ise (knjiga je dobila Nagradu „Grigor Vitez“ godine 1969. i od tada je puno puta objavljena u suradnji s različitim ilustratorima).

Ova kratka priča o ljudima koji su, zahvaljujući dobroti slona, dobili mogućnost da negdje stanuju, ali koji njegovu ljubaznost ubrzo zaboravljaju i postaju bezobzirni i bahati ina elemente fantastike, ali prilično izravno ukazuje na potrebu uzajamnog uvažavanja i prava na dostojanstveni život. U adaptaciji je sačuvana osnovna ideja, ali se trebalo, po mojem mišljenju, primjerenije prikazati „ozbiljne“ probleme poput pretvaranja livade u parking (i što klicima znači pjevuckanje „livada iz sna“?) ili stalna „prepućavanja“ odraslih (prvoškolci i ja „zjjali“ smo po dvorani tijekom predugih scena koje su se ponavljale i činile izvedbu monotonom; ako je očekivana publika 5+, onda je trajanje predstave od 50 minuta predugo).

Djevojčice Tina (**Nika Ivančić**) i Boba (**Amanda Prenkaj**) vole i razumiju slona (**Igor Jurinić**) i ogorčene su na odrasle (**Vesna Ravenščak Berger**, **Ante Krstulović**, **Kristijan Petelin**, **Gorana Marin**) koji iskorištavaju slona, ogradom sprječavaju njegovo slobodno kretanje i ne poštuju njegove, nego samo svoje potrebe. Slon neko vrijeme trpi razna uznemiravanja (Vuković: „Slonovi su bića koja jako drže do svojih rituala i zajednice, imaju vrlo izraženu empatičnost – sve su to, redom, vrijednosti kojih bi se i sami ljudski stanari trebali prisjetiti“), ali onda odlučuje otići i nevjerovatnom izjavom da će se „smanjiti na veličinu makovog

zna“ uspije izbaciti sve bezobzirne stanare u čemu ga podržavaju Tina i Boba, uz obećanje da one neće biti takve kada odrastu (duhovita zakletva: „surlapromis“).

Scenografkinja **Paola Lugarić Benzia** oblikovala je „slona“ od „sprava“ na dječjim igralištima (tobogan i penjalice) i „polica“ (gdje se smještaju stanari), a izgled je dopunila jako dugačka srebrnasta cijev-surla, kojom je slon grlio ljude dok je ljudima služila da ga sputaju (oblikovateljica rasvjete **Vesna Kolarec**). Kostimografkinja **Ana Fucijaš** poigrala se bojama, ali uvijek u službi karakterizacije likova, pa je tako vizualna cjelina vrlo uspješna. Osim što su se spretno uvlačili u slona i penjali po njemu, glumci su skladno zaplesali (scenski pokret **Blaženka Kovač Carić**) i pohvalno dobro pjevali. Svaka nova situacija zahtijevala je poprilično drugačiju glazbenu podlogu čemu je Stanislav Kovačić izvrsno udovoljavao i odavno nisam čula tako uspješnu scensku glazbu. Ivančić, Prenkaj i Jurinić su na dobar način pokazali uzajamne simpatije između djece i slona čineći protutežu bezobzirnim odraslima, pa glumački ansambl nije uzrok mom „zijanju“. I dalje zastupam „manje je više“.